

İstatistik adı

Yatırım Eğilimi İstatistikleri

Veri: Kapsam, Dönemsellik ve Zamanlılık

Kapsam karakteristیکler

Çalışmanın amacı: İmalat sanayinde faaliyet gösteren işyerlerinin mevcut yatırım eğilimleri ve yakın geleceğe yönelik yatırım planları ile bu yatırımların yapısı ve işyeri yöneticilerinin yatırım kararlarında etkili olan faktörlerle ilgili değerlendirmelerinin alınmasıdır.

Verinin tanımı: İmalat sanayinde yatırım eğilimleri, yatırımların yapısı ve yatırım kararlarını etkileyen faktörler ile ilgili olarak üretilen göstergelerdir.

İstatistiksel kavramlar ve tanımlar:

Denge: Anketin ilgili sorusuna toplam cevap verenler içerisinde pozitif (arttı, artacak) ve negatif (azaldı, azalacak) cevabı verenlerin yüzdelerinin farkıdır.

Sınıflamalar: Anket kapsamındaki işyerlerinin sınıflandırılmasında "Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiksel Sınıflaması" (Nomenclature Statistique des Activités Économiques) (NACE Rev.2) sektör sınıflaması kullanılmaktadır.

İşyerleri için üretimde çalışan kişi sayılarına göre belirlenen Büyüklük Grupları kod listesi kullanılmaktadır. Kod listesi kategorileri aşağıda yer almaktadır:

[BG1]: üretimde çalışan sayısı 50'nin altında olan işyerlerini ifade etmekte olup, kapsam dışında bırakılmıştır.

[BG2]: üretimde çalışan sayısı 50 ile 249 arasında olan işyerlerini ifade etmektedir.

[BG3]: üretimde çalışan sayısı 250 ile 499 arasında olan işyerlerini ifade etmektedir.

[BG4]: üretimde çalışan sayısı 500 ve üzerinde olan işyerlerini ifade etmektedir.

Hedef kitle: İmalat sanayi sektörüdür.

Coğrafi kapsam: Tüm Türkiye'dir.

Coğrafi düzey: Yoktur.

Sektörel kapsam: NACE Rev.2 sektör sınıflamasının 10-33 kodlu imalat sanayi alt sektörleri kapsamaktadır.

Zaman kapsamı: Yatırım Anketi, 2008 yılı Güz döneminden itibaren "Avrupa Birliği (AB) Uyumlulaştırılmış İşyeri ve Tüketici Anketleri Ortak Programı" kapsamında AB'nin finansman katkısıyla uygulanmaya başlanmış olup, sonuçlara ilişkin istatistikler 2009 yılı Bahar döneminden itibaren yayımlanmaktadır. 2021 yılı Güz döneminden itibaren ise anket soruları İktisadi Yönelim Anketi (İYA) soru formuna dahil edilmiştir.

Diğer kapsam: Anketin işyeri kapsamı, Sanayi Üretim Endeksi (SÜE) çerçevesindeki anket birimlerinin üçlü faaliyet düzeyindeki üretim değerlerine kesme uygulanarak oluşturulmakta ve her yıl güncellenmektedir. Ankete katılan işyerlerinden, kapanan, faaliyetini durduran ya da faaliyet alanını değiştirenler kapsam dışında bırakılmaktadır.

Kapsamdaki sınırlılıklar: Yoktur.

İstatistiksel birim: İmalat sanayinde faaliyet gösteren işyerleridir.

Temel dönem/yıl: Yoktur.

Referans dönemi: İçinde bulunulan yıldır.

Ölçü birimi:

Değişken/ Gösterge

Ölçü Birimi

Yatırım Eğilimleri

Denge Değeri

Yatırımların Yapısı

Yüzde Pay

Yatırımları Etkileyen Unsurlar

Yüzde Pay

Dönemsellik

Verinin toplama sıklığı: Altı aylık

Verinin yayımlama sıklığı: Altı aylık

Zamanlılık

Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi: Bahar dönemi için yaklaşık 25 gün, Güz dönemi için yaklaşık 55 gündür.

İlk sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): -

Nihai sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): Bahar dönemi için yaklaşık 25 gün, Güz dönemi için yaklaşık 55 gündür.

Kamuoyunun Bilgiye Erişimi

Yayımlama takviminin önceden duyurulması

Veriye ilişkin yayımlama takvimi: Yayımlama takvimi her yılın ilk iş günü TCMB Genel Ağ sayfasında yayımlanarak kamuoyuna önceden duyurulmaktadır. Takvim aynı zamanda Resmi İstatistik Programı portalında da yayımlanmaktadır.

Veri yayımlama takviminin internet adresi:

[Veri Yayımlama Takvimi](#)

[Resmi İstatistik Portalı](#)

Veri dağıtım politikası: Bahar dönemi sonuçlarının, Nisan ayının son haftasında, Güz dönemi sonuçlarının ise Kasım ayının son haftasında TCMB Genel Ağ sayfasında yayımlanmasını takiben, veri dağıtım sistemine üye olan gerçek ve tüzel kişilere ilgili verilerin yayımlandığı bilgisi iletilmektedir.

Eş zamanlı yayımlama

Tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılıp paylaşılmadığı: Yayımlanan istatistikler tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılmaktadır.

Basın veya diğer belirli kullanıcılar ile özel anlaşmalar kapsamında verinin önceden paylaşılıp paylaşılmadığı: Paylaşılmamaktadır.

Bütünlük

Resmi istatistiklerin üretilmesine ilişkin şartlar, koşullar ve gizlilik

İstatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımına ilişkin sorumluluk: TCMB Veri Yönetişimi ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Anketler ve Endeksler Müdürlüğü sorumludur.

Veri üreten kuruluşlar ile veri paylaşımı ve koordinasyon: Yoktur.

Bireysel cevaplayıcılara ait verinin gizliliği: Anket yanıtları, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 25 Nisan 2001 tarih ve 4651 sayılı Kanunla değiştirilen 43.maddesinin 5.fıkrasında yer alan "...Banka, toplanan istatistikî bilgilerden kişisel ve özel nitelikte olanları yayımlayamaz, açıklayamaz, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu dışında resmi veya özel herhangi bir makama veremez. Bu bilgiler istatistikî amaçlar dışında ve ispat aracı olarak kullanılamaz" hükmü gereğince "gizlilik ilkesi" çerçevesinde değerlendirilmekte ve üçüncü kişilere açıklanmamaktadır.

İstatistik üretiminde çalışanlar, olanaklar, finansman: Verilerin toplanması, işlenmesi, kontrolü, analizi ve yayımlanması aşamalarında 2'si istatistik mezunu olmak üzere toplam 7 kişi çalışmaktadır. Bilişim kaynakları açısından bir sorun bulunmamaktadır. Herhangi bir teknik sorunla karşılaşıldığında Bankamız Bilişim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından gerekli teknik destek sağlanmaktadır.

Kullanıcı ihtiyaçlarının izlenmesi: "İstatistik Kullanıcı Anketi TCMB Uygulaması" yapılmaktadır.

Kalite politikası: Uluslararası standartlara uygun, güncel, güvenilir, zamanlı ve şeffaf istatistikler üretilmesidir.

Kalitenin izlenmesi: İktisadi Yönelim Anketi istatistiklerinin uluslararası standartlarda üretildiği, TÜİK tarafından 2015 yılında verilen "Kalite Logosu" ile belgelenmiştir.

İstatistiklerin yansızlığı: Üretilen istatistiklerin yansız olması için gerekli önlemler alınmakta ve bu kapsamda alt sektörler ile ölçek gruplarında temsil ve yanıtlanma oranlarına dikkat edilmektedir.

Veri kaynakları: İmalat sanayinde faaliyet gösteren işyerlerine uygulanan İktisadi Yönelim Anketi soru formundan elde edilen bilgilerdir.

Anketin çerçevesi: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'nin İmalat Sanayi Üretim Endeksi (SÜE) anket birimlerinden oluşmaktadır. Anketin çerçevesi, SÜE'deki güncellemelere paralel olarak güncellenmektedir.

Yöntem: Yatırım Eğilimi İstatistikleri, İYA'da yer alan yatırıma ilişkin sorulara verilen yanıtlardan üretilmektedir. Yatırıma ilişkin sorular İYA'nın Nisan ve Ekim aylarındaki soru formlarına dahil edilmiştir. Bahar dönemi sonuçları Nisan ayı soru formuna eklenen 8 soru, Güz dönemi sonuçları ise Ekim ayı soru formuna eklenen 6 sorudan derlenmektedir. Bahar döneminde uygulanan soruların kapsamı, işyerlerinin mevcut toplam yatırım eğilimleri ve yatırımın alt kırılımları ile yakın geleceğe ilişkin toplam yatırım planlarının ve alt kırılımlarının değerlendirilmesine yöneliktir. Güz döneminde uygulanan soruların kapsamı ise, toplam yatırım eğilimlerine ilaveten yatırımın amacını ve yatırımı artıran unsurları içermektedir.

Ağırlıklandırma: Anket yanıtlarının toplulaştırılmasında üç aşamalı olarak ağırlıklandırma yapılmaktadır. Ağırlıklandırmada, anket kapsamındaki işyerlerinin bir önceki yıldaki sanayi üretim endeksi kapsamında derlenen üretim değerleri kullanılmaktadır. Ankete verilen yanıtlar, birinci, ikinci ve üçüncü aşamalarda işyerlerinin bir önceki yıldaki üretim değerleri ile ağırlıklandırılarak NACE Rev.2 sektör sınıflamasına göre, sırasıyla üçlü faaliyet düzeyi, ikili faaliyet düzeyi ve imalat sanayi geneli düzeyinde toplulaştırılmaktadır. Ağırlıklar, bir önceki yıla ilişkin yıllık sanayi üretim endeksi verileri kullanılarak yılda bir kez güncellenmektedir. Anket kapsamında alınan yanıtların sonuçları, işyerlerinin üretimde çalışan sayılarına göre oluşturulan büyüklük grupları (BG2, BG3 ve BG4) itibarıyla da toplulaştırılmaktadır. Söz konusu toplulaştırma, ikili ve üçlü faaliyet düzeyinde hesaplanan büyüklük gruplarının ağırlıkları kullanılarak gerçekleştirilmektedir.

Dağıtım şekilleri: Yatırım Eğilimi İstatistikleri, dönemsel gelişmelerin özetlendiği bir rapor eşliğinde TCMB Genel Ağ sayfasında "İstatistikler/Eğilim Anketleri" başlıkları altında yayımlanmaktadır.

İstatistiklerin hatalı yorumlanması ve yanlış kullanımına ilişkin görüş belirtme/tekzip: Veriler yayımlandıktan sonra yayım organlarında hatalı kullanımı önlemeye yönelik düzenli bir takip yapılmaktadır.

İstatistiksel veri toplama, işleme ve dağıtımdaki şartlar ve koşulların açıklanması: Anket yanıtları TCMB Genel Ağ sayfası aracılığıyla alınmaktadır. Bahar dönemi yanıtları Nisan ayında, Güz dönemi yanıtları ise Ekim ayında alınmaktadır. Toplulaştırılmış anket sonuçları Bahar dönemi için Nisan ayının, Güz dönemi için ise Kasım ayının son haftasında yayımlanmaktadır.

Mevsimsel düzeltme: Mevsimsel düzeltme yapılmamaktadır.

İstatistiğin toplanması, işlenmesi ve dağıtılması süreçlerinde bağlayıcı olan mevzuat:

	<ul style="list-style-type: none"> 1211 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu (25.4.2001 tarih, 4651 sayılı Kanun ile değiştirilen şekli) Madde 43 5429 Sayılı Türkiye İstatistik Kanunu - Resmî İstatistik Programı
Yayımlanmadan önce veriye devlet birimlerinin içeriden erişimi	Yoktur.
İstatistiklerin yorumlanarak yayımlanması	İstatistikler yorumsuz bir rapor eşliğinde yayımlanmaktadır.
Yenileme ve yöntemdeki büyük değişikliklerin önceden bildirimi	<p>Revizyon takvimi: Anket sonuçlarında revizyon yapılmadığından revizyon takvimi bulunmamaktadır.</p> <p>İlk verinin ve revize edilmiş verinin tanımlanması: Anket döneminden sonra alınan yanıtlar değerlendirmeye alınmamakta, sonuçlar revize edilmemektedir.</p> <p>Metodoloji, veri kaynağı ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişikliklerin önceden duyurulup duyurulmadığı: Metodoloji ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişiklikler olması durumunda, TCMB Genel Ağ sayfasında kamuoyuna önceden duyurulur.</p>

Kalite

İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve kaynaklara ait dokümantasyonun yayımlanması	İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve veri kaynaklarına ilişkin açıklama, TCMB Genel Ağ sayfasında ilgili başlık altında yayımlanmaktadır.
Bileşen detayının, ilgili veri ile uyumlaştırmanın, kabul edilebilirliğinin güvencesini sağlayan ve istatistiksel çapraz sorguları destekleyen istatistiksel çerçevenin yayımlanması	<p>Verinin içsel tutarlılığı: Verilerin içsel tutarlılık kontrolleri yapılmaktadır. Veriler, veri setleri içerisinde birbirleriyle tutarlıdır.</p> <p>Verinin zamansal tutarlılığı: Karşılaştırılabilir zaman serileri anketin başlangıç dönemi olan 2008 yılı Güz döneminden itibaren mevcuttur. İstatistiklerde metodolojik olarak seri kırılımları mevcut değildir.</p> <p>Verinin sektörler arası ve alanlar arası tutarlılığı: Yatırım Eğilimi istatistikleri, diğer veri kaynakları veya istatistikler ile uyumludur.</p>

Notlar

Metaverinin son gönderilme tarihi	
Metaverinin son onaylanma tarihi	
Metaverinin son güncellenme tarihi	11/11/2022